

Jan Kršňák

Hra s jednoduchostí života

Příloha pro digitální časy

Příloha jednoduše

Člověk je dobrý.

Bohové a bohyně jsou hraví.

Stvoření se odehrává teď.

Svět je krásné místo.

Duše potkává příběh.

Nevědění je přirozené.

Protiklady se milují.

Chyby se smí.

Počítač je ztělesněná mysl.

Samota neexistuje.

Smyslem života je hlazení.

A

Tato příloha představuje novou společenskou hru. Hru na člověka. Člověk hledá klid a spokojenost a jednoduše je nalézá. Stejně jednoduše jako se každý den setkáváme se životem. Příloha je určena pro oči.

Hra rozšiřuje pohled a přivádí oči k všímavému vnímání. Zapíná v člověku výletní pocity. Život je procházka a lze jej strávit rozmanitými výpravami. Svět je

rozsáhlejší, hlubší a tajemnější, než se dnes obecně přijímá. Na výletech se v nás probouzí zvědavost a radost z objevování nového. Vracíme se z nich obohaceni, osvěženi, odpočati. Pokud se výletníci zastaví na vyhlídce a zahledí se z výšky horizontu, mohou zahlédnout, že život je jednoduchý, klidný, dobrý, zahradní a láskyplný. Každý dokáže vypnout počítač, dojít až na horizont a podívat se za něj.

Hru s jednoduchostí života lze hrát kdykoli a kdekoli. Je vhodná pro hráče od 0 do 100+. Přílohu tvoří 108 obrazů. Sestává z jedenadvaceti kamenů. Každý z nich je rozdělen na čtyři světové strany a svázan středem. Střed tvoří jeden neukončený životní příběh. Hracím plánem hry je váš život. Hrajte pomalu. Životem není kam spěchat. Hodiny neutíkají, roky neběhají, čas nehoří. Jednoduchý život má ten, kdo se spokojeně dívá a klidně jde.

B

Jsem obětí pádu berlínské zdi. Jsem přeživší rozpadu Československa. Na pískovišti a bez trička jsem proskočil výbuch černobylského reaktoru. Pocházím z malého města na okraji většího města. Emigroval jsem do zapadající Evropy a zase se vrátil. Pamatuji doby, kdy bývaly telefony připoutány šňůrou ke zdi a nikdo je s sebou nebral ven. Děti si hrávaly uprostřed ulice a rodiče se nebáli o jejich život. Byl jsem jedním z nich. Občas dělám ptáka a rozpaženě prolétávám ulicemi. Rád se dotýkám atmosféry. Je to příjemnější než stud dotykových obrazovek. Jsem závislý na počítači, ale málo. Nevadí to. Kdykoli dávám, také dostávám. Ať dávám sebevíc, neubývám. Věčně jsem to celý já. Sdílím se, splývám, zamotávám, plynu a tvaruju. Jsem líný jako vesmír. Miluju, když dostávám peníze, přestože trávím čas dětskou rychlostí. Mám moc být bezstarostně se vypravujícím větrem. Jsem jednoduchý. Když potkám bohyni, políbím ji na obě tváře. Stává se, že je nesvá a cítí se přitom nepatřičně, ale to je její problém, ne můj. Jednou odvyprávím novou mytologii od konce až do začátku. Vím to. Hra s jednoduchostí života je jejím základním kamenem. Legendárními dobrodružstvími se nikdo nevypravuje sám. Proto potřebuji, abyste šli se mnou. Položil jsem se na hladinu a nechal se vyplavit vlnobytím. Ocitl jsem se na ostrově, který obklopuje moře. Každý je ostrovem obklopujícím oceán.

C

Digitalizujeme se. Už pár set let strojíme společnost. Narodili jsme se dávno po století páry a vstupujeme do věku dat a umělých inteligencí. Počítač je naše mysl. Pracujeme, abychom měli jednodušší život. Díky technologiím všeho druhu se nám to daří. Díky elektřině nemusíme chodit spát se slepicemi, díky autům nemusíme chodit pěšky a cestujeme, i když stojíme v zácpě. Díky chytrým letadlům dokážeme obletět planetu asi za dva dny, záleží na přestupech, ale vesmírná stanice to zvládne za hodinu a půl. Díky pračce si ženy už nemusí drát ruce ve studené říční vodě a díky chytré aplikaci můžeme v každém okamžiku znát počasí na kterémkoli místě planety. Díky procesorům jsme rozluštili genetický kód člověka a díky neuronovým sítím zdárně pokrojujeme v rozluštění neuronových zákoutí lidského mozku. Když nám

přestane bít srdce, můžeme si nechat nainstalovat nové. Množství aktualizací, které se dnes nabízejí pro lepší život civilizačníků je nepřehledné a nevyčerpatelné. Máme se hezky. Věda brzy objeví cestu za nesmrtelností, obnovitelnou hojností i věčným mírem. Cítíme se pohodově. Rozmach technologií řeší naše problémy a rozpouští jakékoli nepříjemnosti. Stačí si koupit chytrý telefon, kapesní počítač, který ví a umí prakticky vše. Nikdo už se nemusí ztrácet a hledat. Místa bez mobilního signálu planetě došla. Život je hra s jednoduchostí života.

...

Západ

Moderní civilizace je naší přirozeností. Město je přirozené jako les. Počítač je bio jako jezevec nebo rys. Civilizační nemoci jsou živé stejně jako klíště nebo škrábanec od ostružiní. Poslední dobou se rodíme do všehoschopných časů. Myslíme si, že můžeme být, kým chceme. Třeba ženomuzem. Ještě podivnější je fakt, že bydlíme na dvou planetách. První z nich je neživou masou kamení a lávy. Je plná složitostí, problémů a jejich komplexních řešení. Bydlí zde bytosti vyrábějící světlo a bojující proti tmě a stínům. Na tuto planetu nedopadá světlo hvězd. Místní se rozhodli, že jej přesvítí vlastní produkcí. Jsou s tím spokojeni, ale nebývají spokojeni se svými vlastními životy. To je cena, kterou platíme za světlo, říkají. Na druhé, živé a vnímající planetě, je život mnohem jednodušší. Složitosti se zde chápou jako prostředky k poznání a problémy se časem pravidelně rozplývají. Místní tvorové světlo nevyrábějí, ani za něj neplatí, ale přirozeně jej vyzařují. Jsou si vědomi, že každá živá bytost má v sobě něco ze Slunce. V noci kolem planety září hvězdy, jelikož tu nežijí veřejná osvětlení. Zdejšími obyvatelům svítí oči, rádi se procházejí tmou a baví se stíny. Jestliže na první planetě vládne konkurence, boj o zdroje a vyhlazování života, na druhé převládá spolupráce, všeobecné sdílení a hlazení světa. Lidé první planety sténají strachem, lidé té druhé sténají láskou.

...

Východ

Mám i nemám syna. Vždycky to tak bylo. Nikdy jsem s ním nežil, a pokud se jednou v pubertě nerozhodne emigrovat od mámy a táty, ani s ním nikdy žít nebudu. Netvoříme společnou domácnost, nicméně tvoříme nerozlučnou dvojici táta a syn. Máme se rádi. Když se vidíme, cítíme, že si máme spoustu co říct. Většinou si hrajeme a nic neřešíme. Sázíme si při tom do srdce záhony vzájemné lásky. Protože na vzdálenost sta kilometrů se to úplně nedá dělat. Jsem rád, že se exmilá rozhodla, že Jája přijde na svět, i když jsme se prakticky neznali a ona přišla s tím, že jeho tátou bude někdo jiný, protože její srdce to tak chce. Dvacet let studia filosofie umožnilo, že moje srdce to pochopilo a klidně mě nechalo nebýt papírově přiznaným otcem. Protože na rodných listech v životě vůbec nezáleží. Záleží jen na listech, co padají do trávy. Celý podzim, zimu a jaro se v ní pak rozkládají. Každé ráno se probudím a

nemám za syna žádnou odpovědnost. Tak si to navolily naše duše, taková je naše zahrada. Moje část příběhu spočívá v objevování, co to znamená být otec bez odpovědnosti, táta na dálku, dospělý bez dítěte, o něj se má starat. Mohl bych být rozbolavělý, smutný, ublížený nebo uražený, ale protože si hrají s jednoduchostí života, jsem klidný, spokojený a láskyplný. S vosami obývajícími skuliny života je jednodušší se kamarádit, než proti nim bojovat, anebo kvůli nim plakat.

Jih

Duše jsou zahrady kvetoucí po celý rok. Každou protéká řeka s tajemným meandrem a vodopádem. Zahrady mohou být uklizené, posekané, či naopak zarostlé a divoké. Duše jsou rády divoce uklizenými zahradami. Pestrobarevně šumící keře, léčivé byliny, okrasné záhony, stromy obsypané ptáky, vítr, nebe a země. Každá zahrada si během svého života řeší své cestičky. Cestičky nemusí vždy být jasně zřetelné. Zahradami lze procházet i mimo cestičky. Svět je spíš dýchající zahrada vhodná k odpočinku či k dobrodružnému průzkumu než daná, nedýchající, objektivní realita. Vzadu na zahradě dožívá starý altán, v němž se kdysi mladá babička tajně scházela s nepředstavitelně mladým dědečkem. Lak má dávno oprýskaný a po každé zimě jako by se víc a víc propadal do okolních růží a kopřiv. Všichni ví, že altán má svůj život za sebou, ale nikdo necítí potřebu jeho bytí kůlnou ukončit. Navíc v něm bydlí chytrá myš. Některé rostliny kvetou výhradně na slunci a jiné mají rády stín. Přesně jako lidské duše. Vítr do zahrady přináší nová semena nebo bouří, co sklízí úrodu předčasně. Zahrady, stejně jako duše, jsou ohraničeny, ale nikoli omezeny, živým a jedlým plotem. Jde o houštinu, jež plodí šťavnaté ovoce, květy pro včely a hmyz, bobule na zimu pro ptáky a úkryty pro každého, kdo hledá a nachází jen křoví.

Západ

Zahrada, to je především práce a starost, nese se naší dobou. Máme rádi zahrady, kde nic neroste svým vlastním životem. Zahrada není příroda! Žádné křoví, žádné jedlé ploty plné skulin! Žádná popadaná jablka! Ptáci u nás na zahradě nemají co dělat! Kdo nemá svou zahradu do posledního detailu pod kontrolou, ten je nekulturní lenoch a flákající se špindíra. I mezi zapadajícími civilizačníky je zahrada obrazem duše. Vypráví o nás kolemjdoucím. Milujeme trávníky a nenávidíme, když se s nimi nějaká sedmikráska nebo pampeliška rozhodne přátelit. Sekáme trávu, aby byla co nejkratší. Krátký trávník nepokrývá dostatečně zahradní půdu, jež tím pádem vysychá. Proto schne i náš trávník, tedy je potřeba ho zalít, aby dobře rostl. Spotřeba vody na trávníky je nevídaná. Nikoho nebaví kropit zahradu, ale udělat se to musí, neboť tráva jinak neporoste. A tak tráva roste a my ji sekáme, protože roste. Sekat trávu také není zábava, ale loni jsme si koupili supersekačku a je potřeba ji provětrat a navíc, jak by to vypadalo, kdybychom neposekali zahradu? Inu tak, že by se z ní stala zahradní louka plná života. Příští rok si koupíme robota, který bude sekát trávu za nás. Díky za technologický pokrok! Bůh žehnej vědě, robotice, efektivně a dokonale stříženému trávníku! Některé duše jsou zahrady a jiné duše jsou louky. Ale nikdy nejsou trávníkem. Duše může být i les, anebo prales.

...

Sever

„Světlo vycházející z očí jsou tvé myšlenky,“ povídá duše myslí, „ale kam se oči dívají, to už je moje věc. Moje zábava.“ Mysl jí nehodlala uvěřit, a tak se raději soustředila na dění v pískovišti. Seděly na dětském hřišti, neboť zde našly lavičku ve stínu. Léto pálilo. „Podívej se na srdce. Buší, ale nikam se netlačí. A jak je spokojené. Proč se pořád musíš někam tlačit?“ Mysl neměla srdce ráda, nikdy se jí nepovedlo jej zkrotit. Nejenže neměla náladu se na něj dívat, ale vůbec nepotřebovala něco se od něj učit. „Věř mi, má drahá myslí,“ vmísilo se srdce mezi ty dvě, „nejlíbeznější jsi, když nevíš, tápeš a ztrácíš se v pestrobarevnosti života.“ „Jednou ti uvěřím,“ řekla duše beze slov srdci a dala mu najevo, že by teď s myslí chtěla být raději ve dvou o samotě. Srdce ztichlo a duše pokračovala: „Vidíš, i srdce myslí. A tělo myslí a jazyk a oči. A penisy a vagíny si myslí zase něco jiného. Vůbec nejsi na všechno to představování a uspořádávání světa sama.“ Mysl mlčela. Přemýšlela, jak to duši zkomplikovat vhodnou otázkou. Ráda by jí ty duchovní řeči shodila ze stolu krátkou poznámkou. Umí to. Brát věci šmahem je její specialitou. Ale nic ji nenapadlo. Duše četla myslí myšlenky a usmívala se. „Jen já mám přístup k pravdě,“ utrousila mysl. „Pravda je zajímavá jen pro tebe, drahá,“ odpověděla klidně duše. „Nejradši bych ti hodila do očí písek,“ podívala se mysl na duši.

...

Východ

Člověk je živé tajemství. Tajemství, které může být odkryto, ale nemusí. Co se stane, jestliže tajemství není odhaleno? Když se nikdy neukáže a člověk se nedoví, jakým tajemstvím je? Nestane se vůbec nic. I člověk, který nikdy neobjeví, kým je. I člověk, jehož ani jedinkrát nanapadne, že by svět a on měli dohromady dávat smysl. I nešťastný člověk prožije příběh duše celý, neboť zemře až na samém jeho konci. V životě není potřeba nic objevit, vysvětlit nebo dokázat. K životu není nutné nic přidávat či dodělat. Život má vždy vše. Není rovnicí k řešení, sledem překážek k překonání, úkolem a už vůbec ne závodem. Není třeba ho zaplňovat světlem, není tmou. Září i v hávu noci. I když je proflákaný, hloupý, válečnický, marný nebo zbytečný. Negativní hodnoty, rozbité věci a ztracené existence též náleží do řádu všehomíra. Člověk je jedním z jeho příběhů. Není potřeba se pozvedat, neležíš. Stvoření života se jednoduše odehrává, i když nikdo zrovna nic nedělá. Žít naplno je jen reklamní slogan, protože neexistuje možnost žít naprázdno. Hra s jednoduchostí života není pro hledače pravdy, světla nebo boha, ale pro nalézače života. Její hráči se klidně věnují prožívání odvěkých tajemství a nalézání pokladů. Staví s dětmi hrady z písku a zdobí je květy okolních keřů. Nebo tvoří nové planety. Planety jsou lehčí než hrady, a tak létají. Jedna z nich nese tvoje jméno.